

ONTWERP VAN PROGRAMMADECREET BEGROTINGSAANPASSING 2019

MEMORIE VAN TOELICHTING

Hoofdstuk 1. Algemeen

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen commentaar.

Hoofdstuk 2. Mobiliteit en Openbare Werken

Afdeling 1. Wijziging van art. 27 van de Wet van 16 maart 1968 betreffende de politie over het wegverkeer

Artikel 2

De Raad van State is van oordeel dat het uitoefenen van toezicht en controle geen aanleiding kan geven tot het opleggen van een retributie. Er wordt van uit gegaan dat de prestatie die hier wordt geleverd geen dienst ten behoeve van de burger zou zijn.

Dit standpunt kan niet worden bijgetreden. Het specifieke toezicht dat hier wordt bedoeld, komt wel degelijk ten goede aan de rijsscholen en hun personeel. Er werd geopteerd om een erkenning zonder einddatum te verlenen. Dat betekent dat de rijsscholen en hun personeel enkel een retributie moeten betalen om de erkenning te verkrijgen en bijvoorbeeld niet na verloop van een bepaalde periode een nieuw erkenningsdossier, met daaraan gekoppelde kosten, moeten indienen.

Om te verzekeren dat de voorwaarden waaraan de rijsscholen en hun personeel moeten voldoen vervuld blijven, en dus erkend blijven, is een toezicht vereist. Voor dit toezicht is een periodieke retributie gerechtvaardigd.

Ook de huidige rechtsgrond voor de retributies (art. 27 Wegverkeerswet) maakt melding van de mogelijkheid voor "de Koning" om retributies te bepalen voor "gehele of gedeeltelijke dekking van de bestuurs-, controle- en toezichtskosten".

Op dezelfde manier wordt ook te werk gegaan bij de milieureglementering waar bijvoorbeeld in het Besluit van de Vlaamse Regering van 19 november 2010 tot vaststelling van het Vlaams reglement inzake erkenningen met betrekking tot het leefmilieu (VLAREL) eveneens retributies voor het toezicht op de erkenning worden bepaald. In het arrest nr. 18/2018 van 22 februari 2018 van het Grondwettelijk Hof – weliswaar betreffende de toegang tot het grondgebied, verblijf, de vestiging en verwijdering van vreemdelingen – wordt eveneens de redenering van retributie onderschreven gezien het een verleende dienst betreft die in verhouding staat tot de kostprijs van de dienst waarbij ook een doel van algemeen belang werd nagestreefd en geen doel van het individu.

Om te verduidelijken waarop het toezicht betrekking zal hebben, werd het ontwerp aangepast.

Er wordt nu duidelijk gemaakt, in een eerste lid, dat een retributie kan worden bepaald voor het behandelen van een aanvraag tot erkenning van de rijsscholen en hun personeel.

In een tweede lid komt dan de periodieke retributie ter sprake.

Zoals de Raad van State opmerkt, is het belangrijk dat bij de uitvoering van deze bepalingen, bij het vaststellen van de concrete bedragen, er wordt op toegezien dat het wel degelijk om retributies gaat. Met deze opmerking zal uiteraard rekening worden gehouden.

Hoofdstuk 3. Kanselarij en Bestuur

Afdeling 1: Wijziging van het decreet van 5 juli 2002 tot vaststelling van de regels inzake de dotatie en de verdeling van het Vlaams Gemeentefonds

Artikel 3 tot en met 5

De wijzigingen aan artikel 19septies decies van het decreet van 5 juli 2002 tot vaststelling van de regels inzake de dotatie en de verdeling van het Vlaams Gemeentefonds beogen alleen de rechtzetting van een legistische vergissing in dat artikel. Daardoor wordt het bedrag van de stad Kortrijk voor 2018 en 2019 niet juist vastgesteld en het indexeringsmechanisme niet correct toegepast.

Het decreet van 21 december 2018 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2019 verhoogde het bedrag dat in het Gemeentefonds wordt toegekend aan de stad Kortrijk voor de overname van provinciale instellingen met 100.000 euro, van 1.064.000 euro naar 1.164.000 euro (artikel 19septies decies, eerste lid, 4°, van het Gemeentefondsdecreet van 5 juli 2002). Dat aanvullend bedrag werd vanaf 2019 aan Kortrijk toegekend voor de overname en de doorstart van het Platform voor Actuele Kunst, Be-Part.

De huidige formulering van artikel 19septies decies, eerste lid, laat echter uitschijnen dat het bijkomende bedrag van 100.000 euro al vanaf 2018 aan het Gemeentefonds werd toegevoegd ten voordele van Kortrijk, terwijl dat pas gebeurde vanaf 2019. Pas in 2019 werd het bedrag van 100.000 euro recurrent overgeheveld van de begroting van het Departement Cultuur, Jeugd en Media naar de begroting van het Agentschap Binnenlands Bestuur. Volgens de huidige formulering wordt het aanvullende bedrag ook mee geïndexeerd vanaf 2019, hoewel het pas in 2019 aan het Gemeentefonds werd toegevoegd.

De wijzigingen aan artikel 19septies decies zijn erop gericht de bedragen voor Kortrijk voor 2018 en 2019 correct vast te stellen en het indexeringsmechanisme juist toe te passen.

Repliek op advies Raad van State:

De Raad van State heeft in haar advies geen bemerkingen ten gronde met betrekking tot artikel 3 tot 5 van het voorontwerp. De Raad herneemt enkel zijn advies 64.437/1-3 van 22 oktober 2018. Op dit advies werd reeds in een repliek voorzien in de memorie van het decreet van 21 december 2018 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2019:

De Raad van State merkt op dat de verantwoording slechts opgaat zolang de stad Kortrijk mee bijdraagt tot de werking van dat Platform. Ook rijst de vraag waarom in een structurele verhoging wordt voorzien van het bedrag dat wordt toegekend aan de stad Kortrijk, terwijl in de memorie van toelichting de indruk wordt gewekt dat het bedrag in kwestie bestemd is voor specifieke kosten die verband houden met voortzetting van de werking van het Platform voor Actuele Kunst na de gedeelde overname door de stad Kortrijk en de stad Waregem.

De structurele verhoging ten belope van 100.000 euro aan de stad Kortrijk vanaf 2019 verklaart zich vanuit de schaalvergroting van het platform Be-Part na overdracht van de gemeenschapsbevoegdheden van de provincies

naar de lokale besturen van Waregem én Kortrijk, terwijl de actieradius zich voor 1 januari 2018 beperkte tot Waregem. De doorstart van deze taakstelling naar een vernieuwde platformwerking voor actuele kunst gebeurt inmiddels op twee locaties, wat een toename van werkingskosten met zich meebrengt, die worden gedragen door Kortrijk. Tegenover het verhoogde bedrag dat aan de stad Kortrijk wordt toegekend staat ook een merkelijk hogere financiële inspanning van de stad. Het is geenszins zo dat het bedrag dat de stad Kortrijk door de voorliggende bepaling ontvangt hoger wordt dan de financiële last die zij draagt door de overname van de provinciale instelling. Het betreft dus een actualisatie van een bedrag dat wordt toegekend aan één van de zeven gemeenten die provinciale instellingen overnamen in het kader van de overheveling van de persoonsgebonden bevoegdheden van de provincies naar het lokale niveau en dat in het Gemeentefonds werd ingevoegd door het decreet van 22 december 2017 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2018 (artikel 53).

Het gunstig advies van de Inspectie van Financiën was opgenomen in stukken van de Vlaamse Regering.

Hoofdstuk 4: Economie, Wetenschap en Innovatie

Afdeling 1: Opheffing van art. III.100 van de Codex Hoger Onderwijs van 11/10/2013.

Artikel 6

De decretale basis voor het Odysseusinitiatief bij het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek-Vlaanderen (FWO) is via art. 70 van het programmadecreet van 22 december 2006 ingevoegd in het decreet betreffende de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap van 12 juni 1991 (art. 167bis). Op 11 oktober 2013 werden de bepalingen van dit decreet integraal opgenomen in de Codex Hoger Onderwijs. Het Odysseusinitiatief heeft sinds 2010 echter ook een decretale basis binnen het Decreet betreffende de organisatie en financiering van het wetenschaps- en innovatiebeleid (2010-2015: art. 18 §1 4° en sinds dec. 2015: art. 18 §1 5°). De verankering in dit decreet is logisch aangezien het hier om wetenschapsbeleid gaat. De verdere uitwerking van het Odysseusprogramma is opgenomen in het Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de subsidiëring door het Fonds voor Wetenschappelijke Onderzoek – Vlaanderen van 10 november 2011.

In 2020 zal een nieuwe oproep binnen het Odysseusprogramma georganiseerd worden. Hiervoor wenst men 100% te werken o.b.v. excellentie en dus af te stappen van de huidige versleuteling van 80% van de middelen die wel nog ingeschreven staat in art. III.100 van het Codex Hoger Onderwijs. Indien deze bepaling niet tijdig kan opgeheven worden, komt de volgende Odysseus-oproep in het gedrang wat uiteraard consequenties heeft op de begroting.

Hierdoor wordt voorgesteld om art. III.100 van de Codex Hoger Onderwijs op te heffen via dit programmadecreet zoals het in 2006 ook is ingevoerd via een programmadecreet.

Het legaliteitsbeginsel in onderwijsaangelegenheden zoals vastgelegd in artikel 24, §5, van de Grondwet, dat door de afdeling wetgeving van de Raad van State op striktere wijze wordt doorgetrokken naar aangelegenheden van wetenschappelijk onderzoek aan hogeronderwijsinstellingen, wordt hierbij gerespecteerd aangezien de decretale basis sinds 2010 verzekerd is in art. 18 van het Decreet betreffende de organisatie en financiering van het wetenschaps- en innovatiebeleid waar ook alle andere instrumenten van het FWO hun decretale basis vinden.

Simultaan zal het art. 23 van het Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de subsidiëring door het Fonds voor Wetenschappelijke Onderzoek – Vlaanderen van 10 november 2011 aangepast worden zodat de verdeelsleutel losgelaten kan worden.

Hoofdstuk 5. Onderwijs en Vorming

Afdeling 1: Aanpassing budget lerarenplatform secundair onderwijs

Artikel 7

In cao XI (2015-2019) is opgenomen dat een 'pilotproject lerarenplatform' wordt gelanceerd om meer tijdelijke leerkrachten een schooljaar werkzekerheid te bieden. De wettelijke basis werd vastgelegd in het programmadecreet BA 2018. Voor het secundair onderwijs is er een onderafdeling 2/1 'onderwijzend personeel - lerarenplatform' ingevoegd in de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010, deel III, titel 1, hoofdstuk 3, afdeling 2. Daarin was aanvankelijk vastgelegd dat het pilotproject werd opgezet voor 1 schooljaar nl. 2018-2019. Het pilotproject werd met 1 schooljaar 2019-2020 verlengd door onderwijsdecreet XXIX.

In artikel 22/4 is bepaald dat in het secundair onderwijs een aantal projectscholen kunnen deelnemen binnen het voorziene aantal voltijdse equivalenten. Voorwaarde is wel dat ze deel uitmaken van een samenwerkingsplatform. De selectie van de samenwerkingsplatformen gebeurt door de Vlaamse Regering op voorstel van in de gemeenschappelijke vergadering van Sectorcomité X, van onderafdeling Vlaamse Gemeenschap van afdeling 2 van het Comité voor de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten en van het overkoepelend onderhandelingscomité met de overheid en de sociale partners op basis van volgende criteria:

- evenredige spreiding over de netten volgens lesurenpakket;
- geografische spreiding;
- grootte van het samenwerkingsplatform;
- protocollen van de onderhandelingen.

In artikel 22/6 is opgenomen dat het aantal beschikbare voltijdse equivalenten 369,87 VTE bedraagt. Omgezet naar uren-leraar/lessuren komt dit met een gemiddelde noemer van 21,47 op 7941 uren-leraar/lessuren.

Het totaal van de voorstellen die werden ingediend op het onderhandelingscomité door de koepels en het GO! bedraagt 8474 uren. Er zijn dus 533 uren lerarenplatform te kort om alle ingediende voorstellen te realiseren. Dit geeft aanleiding tot een budgettaire meerkost.

Dat komt overeen met 24,83 VTE (533 uren lerarenplatform gedeeld door de gemiddelde noemer voor het SO, nl. 21,47, zoals ook opgenomen in art. 22/6 van de codex secundair onderwijs).

De kostprijs per VTE voor het secundair onderwijs bedraagt 45.997 euro (= kostprijs per VTE vanaf 1 oktober, namelijk 45.997 euro = 11/12 van 50.179 euro, zijnde het gemengd barema bijkomende omkadering tijdelijke obv groene boekje).

Aangezien we uitgaan van een inzetbaarheidspercentage van 85%, bedraagt de meerprijs 15%:

$24,83 \text{ VTE} * 45.997 \text{ euro} * 15\% = 171.285 \text{ euro}$ op jaarbasis.

Dit bedrag moet nog worden opgesplitst:

$171.285 * 3/11 = 46.714 \text{ euro}$, afgerond 47 duizend euro voor begrotingsjaar 2019 (oktober - december).

$171.285 * 8/11 = 124.571 \text{ euro}$, afgerond 125 duizend euro voor begrotingsjaar 2020 (januari - augustus).

Deze maatregel treedt in werking op 1 oktober 2019. Aangezien de lerarenplatforms op die datum starten en er bij de selectie van de scholen een uitbreiding van het aantal toegekende uren voor het lerarenplatform noodzakelijk bleek, moet deze maatregel op die dag ingaan. De meerkost is eveneens berekend vanaf 1 oktober 2019.

Artikel 8

Ten laste van de begroting 2017 en 2019 werd in respectievelijk het schooljaar 2017-2018 en het schooljaar 2018-2019 al een buitengewone investeringsoperatie op het vlak van werkingsmiddelen voor technische uitrusting in het secundair onderwijs doorgevoerd. Daarbij werd een selectie gemaakt van opleidingen enerzijds waar de uitrustingsbehoeften het meest uitgesproken zijn en anderzijds die kaderen in de beleidsprioriteiten van de Vlaamse overheid. Ten opzichte van vorige investeringsoperaties worden thans ook de opleidingen van het studiegebied Personenzorg (en aanverwante opleidingen in opleidingsvorm 3 van het Buitengewoon Secundair Onderwijs) in aanmerking genomen, rekening houdend met de bepaling uit het Regeerakkoord 2019-2024, die luidt als volgt:

'We investeren extra in de didactische uitrusting van klassen die gebruikt worden voor technisch of zorg georiënteerde opleidingen, met name in het TSO en BSO zodat leerlingen leren werken met moderne apparatuur die zij op de arbeidsmarkt ook zullen bedienen.'

Via de voorliggende bepalingen wordt een rechtsgrond gecreëerd om de investeringsoperatie in het schooljaar 2019-2020 uit te voeren.

Het betreft middelen die buiten de gewone kredieten voor de werkingsbudgetten vallen en waarbij een forfaitair bedrag wordt toegekend per regelmatige leerling van de in aanmerking genomen opleidingen. Dat bedrag wordt vastgesteld aan de hand van het regelmatige leerlingenbestand op de gebruikelijke teldatum (eerste lesdag van februari van het voorafgaand schooljaar). Het globaal voorzien krediet (10 miljoen euro) is verdubbeld ten opzicht van de eerste en tweede investeringsoperatie (telkens 5 miljoen euro).

De extra middelen zijn gekleurd: ze zijn exclusief bestemd voor investering in didactische uitrustingsgoederen. Onder "investering in didactische uitrustingsgoederen" wordt verstaan: de aankoop van didactische uitrusting of de beveiliging van reeds aanwezige didactische uitrusting.

Voor de vaststelling van de inwerkingtreding wordt rekening gehouden enerzijds met het feit dat de middelen ten laste vallen van de begroting 2019, wat toekenning uiterlijk 31 december 2019 betreft, en anderzijds met de begrotingsaanpassing waarvoor eerst de nodige rechtsgrond dient gecreëerd te worden.

Repliek op advies VLOR

De financiële injectie voor technische uitrusting bedraagt 10 miljoen voor het schooljaar 2019-2020.

Bij BO2019 werd 5 miljoen voorzien. Deze was voor het schooljaar 2018-2019.

Hoofdstuk 6: Werk en Sociale Economie

Afdeling 1: Verlenging van de samenwerkingsovereenkomsten met de structurele partners in het kader van spoor 3 van het Focus op talent-beleid.

Artikel 9

Op de Vlaamse Regering van 17 juli 2015 werd de conceptnota "Focus op talent en competenties als sleutel naar een hogere werkzaamheidsgraad in het kader van Evenredige Arbeidsdeelname" goedgekeurd. Deze conceptnota beoogt de hervorming van het Loopbaan-en diversiteitsbeleid.

Het vernieuwde beleid wil de focus leggen op talenten en competenties via drie complementaire en elkaar versterkende sporen.

Voor de invulling van het derde spoor "Het doorbreken van vooroordelen en het richten van de blikken op de aanwezige talenten" werd een samenwerkingsovereenkomst afgesloten met partners (UNIZO, VOKA, ABVV, ACV, ACLVB, GRIP vzw en Minderhedenforum). Deze samenwerkingsovereenkomsten gingen in op 1 januari 2017 en lopen af op 31 december 2019. Invulling gebeurt op basis van jaarlijkse subsidiebesluiten. Een verlenging van de huidige samenwerkingsovereenkomsten met maximaal een jaar dient zich aan om een goede overgang naar een nieuwe beleidsinvulling door de volgende Vlaamse Regering te verzekeren. De nood aan een grondige bijsturing van het huidige beleid wordt ondersteund door de tussentijdse evaluatie van spoor 3 die uitgevoerd werd in kader van een VIONA onderzoek.

In een eerder ontvangen advies IF over de verlenging van de samenwerkingsakkoorden werd verwezen naar het feit dat deze samenwerkingsakkoorden het BVR van 07/06/2013 als legistische basis nemen, maar dat uit deze samenwerkingsakkoorden niet blijkt dat aan de criteria, voorwaarden en regels opgenomen in dit BVR moet voldaan worden. In het advies werd dan ook meegegeven dat het BVR van 07/06/2013 niet de legistische basis vormt voor de samenwerkingsakkoorden. De verlenging van deze samenwerkingsakkoorden wordt nu dan ook ingeschreven in het programmadecreet, dat op deze wijze de decretale basis vormt voor de uitbetaling van deze subsidie.

De bepaling in het programmadecreet BA2019 laat toe om de overeenkomsten te verlengen met maximaal 1 jaar en budgettair aan te rekenen op de begroting 2019. Tijdens de periode van de verlenging kan de Vlaamse regering dan werken aan de evaluatie van het huidige beleid en de voorbereiding van een nieuwe beleidsinvulling.

De minister-president van de Vlaamse Regering en Vlaamse minister van
Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair management,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en
Landbouw,

Hilde CREVITS

De Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en
Gelijke Kansen,

Bart SOMERS

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand

Ben WEYTS

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme,

Zuhal DEMIR

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding,

Wouter BEKE

De Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed,

Matthias DIEPENDAELE

De Vlaamse minister van Mobiliteit en Openbare Werken,

Lydia PEETERS

De Vlaamse minister van Brussel, Jeugd en Media,

Benjamin DALLE